

Zadanie 3

Marko Golovko

7 maja 2020

Definicja

Rozkład Studenta z n stopniami swobody jest rozkładem zmiennej losowej T postaci:

$$T = \frac{U}{\sqrt{Z}} \sqrt{n}$$

gdzie:

- U jest zmienną losową mającą standardowy rozkład normalny $N(0, 1)$,
- Z jest zmienną losową o rozkładzie chi kwadrat o n stopniach swobody,
- U i Z są niezależne.

Gęstość rozkładu. Obliczenia

Z założenia znamy wzór na gęstość rozkładu normalnego i rozkładu chi-kwadrat. Niech U i Z będą takie jak wyżej. Zmienna $Y = \sqrt{Z}$ ma rozkład chi o n stopniach swobody, a więc Y wyraża się wzorem

$$f_Y(y) = \frac{2^{1-\frac{n}{2}} y^{n-1} e^{-\frac{y^2}{2}}}{\Gamma(\frac{n}{2})}$$

Rozważmy zmienną

$$X = \frac{1}{\sqrt{n}} Y$$

Policzymy rozkład prawdopodobieństwa zmiennej X . Korzystamy z własności rozkładów prawdopodobieństwa.

Jeżeli $g : \mathbb{R}_+ \rightarrow \mathbb{R}_+$ funkcja monotoniczna, wtedy rozkład prawdopodobieństwa jest

$$f_X(x) = f_Y(g^{-1}(x)) \left| \frac{d}{dx}(g^{-1}(x)) \right| = f_Y(g^{-1}(x)) \left| \frac{d}{dx}(y) \right| = f_Y(y) \left| \frac{dy}{dx} \right|.$$

$$\left| \frac{dy}{dx} \right| = \sqrt{n}$$

$$f_X(x) = f_Y(\sqrt{n}x) \left| \frac{dy}{dx} \right| = \frac{2^{1-\frac{n}{2}} (\sqrt{n}x)^{n-1} e^{-\frac{(\sqrt{n}x)^2}{2}}}{\Gamma(\frac{n}{2})} \sqrt{n} = \frac{2^{1-\frac{n}{2}} n^{\frac{n}{2}} x^{n-1} e^{-\frac{n}{2}x^2}}{\Gamma(\frac{n}{2})}$$

Zmienna T ma zatem rozkład $\frac{U}{X}$. Jej gęstość jest więc postaci rozkładu ilorazu. Aby obliczyć iloraz $T = \frac{U}{X}$ dwóch niezależnych zmiennych losowych U i X , zdefiniujemy następującą transformację:

$$\begin{aligned} T &= \frac{U}{X} \\ W &= X \end{aligned}$$

Więc wspólne prawdopodobieństwo $p(t, w)$ może być policzone zamianą zmiennych z U, X do T, W , i T można uzyskać przez rozkład brzegowy W z wspólnego rozkładu prawdopodobieństwa.

Odwrotna transformacja

$$\begin{aligned} U &= TW \\ X &= W \end{aligned}$$

Jacobian $J(U, X | T, W)$ naszego przekształcenia wyraża się macierzą

$$\left| \begin{array}{cc} \frac{du}{dt} & \frac{du}{dw} \\ \frac{dx}{dt} & \frac{dx}{dw} \end{array} \right| = \left| \begin{array}{cc} w & t \\ 0 & 1 \end{array} \right| = |w|.$$

A zatem

$$p(t, w) = p(u, x)J(u, x | t, w) = p(u)p(x)J(u, x | t, w) = p_U(tw)p_X(w)|w|.$$

I T można uzyskać przez rozkład brzegowy W

$$p(t) = \int_{-\infty}^{\infty} p_U(tw)p_X(w)|w|dw$$

Więc

$$\begin{aligned} f_T(t) &= \int_{-\infty}^{\infty} f_U(tw)f_X(w)|w|dw = \int_0^{\infty} wf_U(tw)f_X(w)dw = \\ &= \int_0^{\infty} w \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(tw)^2}{2}} \frac{2^{1-\frac{n}{2}} n^{\frac{n}{2}} w^{n-1} e^{-\frac{n}{2}w^2}}{\Gamma(\frac{n}{2})} dw = \frac{2^{1-\frac{n}{2}} n^{\frac{n}{2}}}{\sqrt{2\pi}\Gamma(\frac{n}{2})} \int_0^{\infty} w^n e^{-\frac{1}{2}(n+t^2)w^2} dw \end{aligned}$$

Niech $m = x^2$ ($dm = dx(x^2) = 2xdx$). Wówczas powyższa całka przyjmuje postać

$$\int_0^{\infty} w^n e^{-\frac{1}{2}(n+t^2)m} \frac{dm}{2x} = \frac{1}{2} \int_0^{\infty} m^{\frac{n-1}{2}} e^{-\frac{1}{2}(n+t^2)m} dm$$

Gęstość $f(m; k; \theta)$ rozkładu Gamma wyraża się wzorem

$$f(m; k; \theta) = \frac{m^{k-1} e^{-\frac{m}{\theta}}}{\theta^k \Gamma(k)}$$

Oznacza to, że

$$k-1 = \frac{n-1}{2} \Rightarrow k^* = \frac{n+1}{2}, \quad \frac{1}{\theta} = \frac{1}{2}(n+t^2) \Rightarrow \theta^* = \frac{2}{(n+t^2)},$$

jeżeli korzystamy z własności mediany Gamma rozkładu

$$\frac{1}{\Gamma(k)\theta^k} \int_0^v x^{k-1} e^{-x/\theta} dx = \frac{1}{2}$$

stąd powyższa całka

$$\begin{aligned} \int_0^\infty m^{k^*-1} e^{-\frac{m}{\theta^*}} &= \frac{1}{2} \Gamma(k^*) (\theta^*)^{k^*} = \frac{1}{2} \left(\frac{2}{n+t^2} \right)^{\frac{n+1}{2}} \Gamma\left(\frac{n+1}{2}\right) = \\ &= 2^{\frac{n-1}{2}} n^{-\frac{n+1}{2}} \Gamma\left(\frac{n+1}{2}\right) \left(1 + \frac{t^2}{n}\right)^{-\frac{1}{2}(n+1)} \end{aligned}$$

Ostatecznie

$$f_T(t) = \frac{2^{1-\frac{n}{2}} n^{\frac{n}{2}}}{\sqrt{2\pi} \Gamma(\frac{n}{2})} 2^{\frac{n-1}{2}} n^{-\frac{n+1}{2}} \Gamma\left(\frac{n+1}{2}\right) \left(1 + \frac{t^2}{n}\right)^{-\frac{1}{2}(n+1)} = \frac{\Gamma((n+1)/2)}{\sqrt{n\pi} \Gamma(n/2)} \left(1 + \frac{t^2}{n}\right)^{-\frac{1}{2}(n+1)}$$